

дитину в свою сім'ю? Вища школа адвокатури НААУ : вебсайт. URL : <https://www.hsa.org.ua/blog/simejni-formy-vlashtuvannya-ditej-syrit-ta-ditej-pozbavlenyh-batkovskogo-pikluvannya-v-umovah-voyennogo-stanu-yak-pryinyaty-dytynu-v-svoyu-sim-yu/>

3. Про охорону дитинства : Закон України від 26.04.2001 № 2402-III. База даних «Законодавство України» / ВР України: офіційний вебпортал. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>
4. Зілковська Л. М. Правове регулювання влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування // Університетські наукові записки : часопис Хмельницьк. ун-ту упр. та права. 2007. № 4. С. 127–129.
5. Марина Лазебна відвідала громади Івано-Франківщини. Урядовий портал : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL : <https://www.kmu.gov.ua/news/marina-lazebna-vidvidala-gromadi-ivano-frankivshchini>
6. Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо захисту прав дітей на період надзвичайного або воєнного стану : Постанова Кабінету Міністрів України від 22 березня 2022 року № 349. База даних «Законодавство України» / ВР України: офіційний вебпортал. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/349-2022-%D0%BF#Text>
7. Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини : постанова Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866. База даних «Законодавство України» / ВР України: офіційний вебпортал. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/866-2008-%D0%BF#n15>
8. Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо цифровізації процесів влаштування дітей у сімейні форми виховання : постанова Кабінету Міністрів України від 31 травня 2022 р. № 636. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/636-2022-%D0%BF#Text>

Ключові слова: діти, діти-сироти, батьки, опіка, піклування, агресія, війна, діти, позбавлені батьківського піклування.

Key words: children, orphans, parents, guardianship, care, aggression, war, children deprived of parental care.

МОСКОВЧУК ДМИТРО ОЛЕКСАНДРОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри цивільного процесу*

ОБМЕЖЕННЯ ЩОДО ПОДАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКАЗІВ У ЗАКОНОДАВСТВІ США

Федеральні правила про докази (Federal Rules of Evidence) [1], прийняті в 1975 році, вважаються серед дослідників основною кодифікацією доказового права США [2]. Таким чином, для отримання характеристики «електронних доказів» як правового явища даний нормативно-правовий акт є основним.

Головні проблеми щодо прийняття електронних доказів у судовому засіданні містяться у правилах 401 та 402 Федеральних правил про докази, обидва з яких вимагають, щоб докази були відповідними справі. Правило 401 забезпечує перевірку відповідних доказів («докази є релевантними, якщо: (а) вони мають будь-яку тенденцію зробити факт більш або менш вірогідним, ніж це було б без доказів; і (б) факт має значення при визначенні позову») і правило 402, в якому зазначено, що «відповідні докази є прийнятними», якщо вони не визнані неприйнятними відповідно до Конституції Сполучених Штатів, федерального закону, інших федеральних правил доказів або правил встановлених Верховним судом США.

Проте іноді відмовляють у допуску відповідних електронних доказів. Одна з основних норм – правило 403 щодо доказів, яке забороняє введення відповідних доказів, «якщо їх доказова цінність загрожує небезпекою ... несправедливого упередження, плутання питань, введення в оману присяжних, невиправданій затримки, витрачання часу або непотрібного подання доказів». Щоб сторона або суддя визначили, чи є запропоновані електронні докази доречними та прийнятними відповідно до правил 401, 402, 403 Федеральних правил про докази, вони повинні провести аналіз із трьох частин:

По-перше, чи мають докази тенденцію зробити факт, що має значення для позовів, які розглядаються, більш чи менш вірогідним, ніж якби докази не були прийняті?

По-друге, чи вимагають конституція, федеральний закон чи інші правила щодо доказів виключення запропонованих доказів?

По-третє, чи переважає доказова цінність доказу будь-які негативні чи шкідливі наслідки подання цих доказів, перерахованих у правилі 403? Якщо ні, докази мають бути виключені згідно з правилом 403, навіть якщо вони мають значення відповідно до правил 401 і 402 Федеральних правил про докази.

Ще однією проблемою є «правило найкращих доказів». Є багато юристів, які з подивом дізнаються, що друкована версія текстової обробки документу, ймовірно, вважатиметься неприйнятною відповідно до цього правила найкращих доказів, що буде оскаржено через наявність оригінального цифрового документа. Правило найкращого доказу, у сукупності правил від 1001 до 1008, покликане усунути ризик того, що документальні докази дійсно є шахрайством, вимагаючи запропонувати оригінал, якщо не дотримано певних винятків.

Проблема, яку створюють цифрові документи, полягає в тому, чи відповідає паперова копія оригінальній цифровій версії, коли цифровий документ містить метадані. Метадані – це вбудована інформація, що зберігається в електронно створених матеріалах, але яка невидима при друкуванні цифрового документа. Зазвичай метадані навіть не відображаються під час перегляду цифрового документа на монітор комп'ютера за допомогою прикладної програми. Наприклад, обробка текстів документу автоматично створює метадані, які описують документ, його автора, дату створення і дати внесення змін, якщо такі

були. Що стосується електронної пошти, метадані підкажуть хто копіював лист або коли його прочитали, тоді як паперова роздруковка не виявить таких джерел інформації. В деяких випадках, метадані можуть бути надзвичайно актуальними. В інших вони можуть не мати ніякої цінності, а його паперовий аналог матиме достатньо даних.

Знання та розуміння цих правил допомагає адвокатам та їхнім клієнтам подати необхідні докази під час судового розгляду під час запиту та отримання електронної інформації під час стадії відкриття судового процесу.

Список використаних джерел:

1. Federal Rules of Evidence. Washington, 2013. P 15.
2. Rothstein P.F. Evidence: State and Federal Rules. St. Paul, 1991. P. 2.

Ключові слова: електронні докази, законодавство США, подання доказів, доказове право.

Key words: electronic evidence, US law, presentation of evidence, evidentiary law.

ПЕТРЕНКО НАТАЛІЯ ДМИТРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри цивільного процесу,
суддя Господарського суду Одеської області*

ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ СУДОВОГО ШТРАФУ У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ

Як показує зміст окремих елементів системи сучасного українського права, той чи інший засіб нормативно-правового впливу на суб'єкта правовідносин, зокрема на правопорушника, застосовується не в одній, а в кількох предметно-функціональних правових галузях, що дозволяє стверджувати про змішаний міжгалузовий характер таких засобів.

Яскравим прикладом такої міжгалузевої міри нормативно-правового впливу на правопорушника є судовий штраф. Цей засіб застосовується як у кримінальному праві, так й у процесуальних галузях права – цивільному процесуальному, господарському процесуальному, адміністративному процесуальному та кримінальному процесуальному праві. Штраф у кримінально-правовому розумінні – це грошове стягнення, що накладається судом у випадках і розмірі, встановлених в Особливій частині Кримінального кодексу України. Штраф може призначатися як основне або додаткове покарання.

Штраф, що є мірою кримінально-правового характеру, яка закріплена в КК України, відомий й в інших галузях права. Так, наприклад, у ЦПК України міститься стаття 148, яка надає суду право постановити